

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Součkové a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Milana Kamlacha v právní věci žalobce: **M. G.**, zastoupený Mgr. Martinem Bařinkou, advokátem se sídlem Marie Steyskalové 62, Brno, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**, se sídlem Žerotínovo nám. 3/5, Brno, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 5. 2007, č. j. JMK 32262/2007, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 3. 3. 2008, č. j. 57 Ca 24/2007 - 27,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se z a m í t á.**
- II. Žalovanému **se n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím žalovaného, odboru dopravy, ze dne 24. 5. 2007, čj. JMK 32262/2007, byl podle § 90 odst. 1 písm. c) spr. ř. (v celém textu míněn zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů) na základě žalobcova odvolání změněn výrok o vině napadeného rozhodnutí Městského úřadu Rosice, odboru dopravy, ze dne 14. 2. 2007, čj. MR-S 1616/07-ODO VAP/4, (dále jen „rozhodnutí Městského úřadu“), přičemž ve zbylém rozsahu žalovaný rozhodnutí Městského úřadu podle § 90 odst. 5 spr. ř. potvrdil. Uvedeným rozhodnutím Městský úřad shledal žalobce vinným ze spáchání přestupku proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích podle § 22 odst. 1 písm. e) bodu 1. zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“), kterého se dopustil tím, že řídil motorové vozidlo s přípojným vozidlem (přívěsem), přičemž nebyl držitelem příslušného řidičského

oprávnění k řízení této jízdní soupravy, za což mu byla uložena pokuta ve výši 25 000 Kč; zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel na dobu 12 měsíců a povinnost náhrady nákladů řízení ve výši 1000 Kč.

Žalovaný svým rozhodnutím toliko formulačně upřesnil výrok o vině žalobce tak, že žalobce byl shledán vinným „*přestupkem proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích dle ust. § 22 odst. 1 písm. e) bod 1 zák. č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, porušením ust. § 3 odst. 3 písm. a) s odkazem na ust. § 81 odst. 10 zák. č. 361/2000 Sb., zákona o silničním provozu, ve znění pozdějších předpisů, tím, že dne 12. 12. 2006 v 9:00 hod. řídil osobní motorové vozidlo tov. zn. VW Jetta, r.z. X, jehož maximální přípustná hmotnost je 1990 Kg, s přívěsem r.z. X, jehož maximální přípustná hmotnost je 2000 kg, na dálnici D1 v prostoru km 166,5 ve směru Brno-Praha, v katastrálním území obce Domašov, přičemž nebyl držitelem příslušné skupiny řidičského oprávnění („B+E“) potřebného k řízení této jízdní soupravy, jejíž maximální přípustná hmotnost přesahuje 3.500 kg.“ V odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí žalovaný předně uvedl, že v řízení před Městským úřadem neshledal žádná procesní pochybení. Se stěžejní odvolací námitkou, podle níž se žalobce nedopustil přestupku podle § 22 odst. 1 písm. e) bodu 1. zákona o přestupcích, protože toto ustanovení výslovně neuvádí jako znak skutkové podstaty řízení jízdní soupravy, ale pouze řízení motorového vozidla, k jehož řízení navíc příslušným řidičským oprávněním žalobce disponoval, se žalovaný neztotožnil. Podle žalovaného skutková podstata předmětného přestupku vychází z řízení motorového vozidla, ke kterému je kumulativně přidána absence příslušného řidičského oprávnění. Není v ní ale uvedeno výslovně, že by se mělo jednat o řidičské oprávnění vztahující se pouze k řízení motorového vozidla jako takového. Sama skutečnost, že ve skutkové podstatě přestupku podle § 22 odst. 1 písm. e) bodu 1. zákona o přestupcích není pojem „jízdní souprava“ výslovně uveden neznamená, že by jednání žalobce nenaplnilo znaky tohoto přestupku. Řidičské oprávnění opravňuje jeho držitele k řízení motorového vozidla zařazeného do příslušné skupiny nebo podskupiny řidičského oprávnění. Vzhledem k tomu, že podle § 2 písm. i) zákona č. 361/2000 Sb. o silničním provozu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“) je jízdní souprava definována tak, že v sobě vždy zahrnuje motorové vozidlo a přípojné vozidlo, pak lze dovodit, že pokud někdo řídí jízdní soupravu, řídí rovněž motorové vozidlo, které je pojmovým znakem jízdní soupravy, neboť přípojné vozidlo není fakticky řízeno, ale pohybuje se tažením motorovým vozidlem. K řízení motorového vozidla, s nímž je do jízdní soupravy spojeno přípojné vozidlo, které podle § 81 zmíněného zákona vyžaduje samostatné řidičské oprávnění (zde „B+E“), totiž nepostačuje řidičské oprávnění příslušné skupiny nebo podskupiny opravňující k řízení samotného motorového vozidla. Pokud řidič není držitelem zákonem stanovené skupiny nebo podskupiny řidičského oprávnění, která by ho opravňovala k řízení příslušné jízdní soupravy, není rovněž oprávněn řídit takové motorové vozidlo, které je součástí jízdní soupravy.*

Žalovaný ve shora uvedeném rozhodnutí vyjádřil názor, že držitelem příslušného oprávnění k řízení jízdní soupravy není ten, kdo je sice držitelem řidičského oprávnění k řízení samotného motorového vozidla, ale není držitelem ustanovením § 81 zákona o silničním provozu stanoveného samostatného řidičského oprávnění k řízení motorového vozidla, s nímž je do jízdní soupravy spojeno přípojné vozidlo. Dále dodal, že naplněna byla jak subjektivní, tak i materiální stránka přestupku. Jednání žalobce bylo kvalifikováno

jako jednání v nevědomé nedbalosti, když si žalobce mohl a měl zjistit údaje o maximálních přípustných hmotnostech motorového vozidla a přípojného vozidla, neboť je jeho povinností, jako řidiče, vědět, zda se jedná o jízdní soupravu, kterou je, s ohledem na své řidičské oprávnění, oprávněn řídit, nebo ne. K řízení jízdní soupravy nepostačovalo řidičské oprávnění skupiny „B“, ale oprávnění skupiny „B+E“ a žalobce tak jednal v rozporu s § 81 odst. 10 zákona o silničním provozu. S ohledem na tyto skutečnosti proto žalovaný toliko formulačně upřesnil výrok o vině rozhodnutí Městského úřadu, jinak toto rozhodnutí potvrdil.

Krajský soud v Brně rozsudkem ze dne 3. 3. 2008, č.j. 57 Ca 24/2007 - 27, žalobu žalobce napadající shora uvedené rozhodnutí žalovaného zamítl. Podle soudu byly v řízení o přestupku shromážděny všechny potřebné podklady pro zjištění skutkového stavu a bylo rozhodnuto v souladu s těmito zjištěnými skutečnostmi. Žalobce jako řidič motorového vozidla byl povinen vědět, zda se jedná o jízdní soupravu, kterou může, s ohledem na získané řidičské oprávnění řídit či nikoliv, což plyne § 3 odst. 2 zákona o silničním provozu. Soud označil jako účelové tvrzení žalobce, že si přípojné vozidlo opatřil v půjčovně za výslovným účelem převozu lehčích materiálů, neboť v řízení před správním orgánem žalobce uvedl, že vozík byl zapůjčen jeho známým, z čehož soud dovodil, že v půjčovně žalobce nebyl. Žalovaný podle názoru soudu dostatečně zdůvodnil a vyložil pojmy motorové vozidlo a jízdní souprava, když souprava v sobě vždy zahrnuje řízené motorové vozidlo, ke kterému je připojené přípojné vozidlo, které se pohybuje tažením motorovým vozidlem. Pokud řidič není držitelem zákonem stanovené skupiny nebo podskupiny řidičského oprávnění, která by ho opravňovala k řízení příslušné jízdní soupravy, není rovněž oprávněn řídit takové motorové vozidlo, které je součástí takové jízdní soupravy. Držitelem není ani ten, kdo má oprávnění k řízení motorového vozidla, ale nemá oprávnění k řízení motorového vozidla, pokud je k němu do jízdní soupravy spojeno přípojné vozidlo podle § 81 odst. 10 zákona o silničním provozu. Soud dále uvedl, že v posuzovaném případě k naplnění znaků skutkové podstaty přestupku podle § 22 odst. 1 písm. e) bodu 1. zákona o přestupcích postačí zavinění z nedbalosti, přičemž byla naplněna jak subjektivní, tak i materiální stránka přestupku, když bylo nepochybně zjištěno, že žalobce řídil jízdní soupravu, ke které neměl řidičské oprávnění skupiny „B+E“. Ačkoli žalobce nenamítal nic proti výši sankcí, soud je neshledal nepřiměřenými s tím, že odpovídají jednání žalobce a jsou dostatečné. Proto žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Ve včasné kasační stížnosti namítl žalobce (dále jen „stěžovatel“) nesprávné posouzení právní otázky. Uvedl, že svým jednáním nespáchal dopravní nehodu, neřídil pod vlivem alkoholu, přičemž vzhledem ke vzdálenosti, kterou ujel neohrozil nikoho z účastníků dopravního provozu, což potvrdil i krajský soud. Vozík si zapůjčil v půjčovně přívěsů, přičemž jej nikdo neupozornil, že *„souprava je těžší a hmotnější než je přípustná norma.“* Stěžovatel je držitelem řidičského oprávnění do celkové hmotnosti 3500 kg, přičemž v případě plné obsazenosti motorového vozidla je jeho hmotnost 1990 kg a přívěsný vozík měl v okamžiku spáchání přestupku včetně nákladu hmotnost do 400 kg. Z toho dovozuje, že se nedopustil žádného protiprávního jednání. Rozhodnutí krajského soudu považuje za nepřiměřené a v jeho případě za doslova likvidační, pročež navrhnul, aby soud vydal *„předběžné opatření“*. S ohledem na všechny skutečnosti proto požaduje,

aby Nejvyšší správní soud rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 3. 3. 2008, č.j. 57 Ca 24/2007 - 27, zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že pro naplnění znaků skutkové podstaty přestupku podle § 22 odst. 1 písm. e) bodu 1. zákona o přestupcích není rozhodující kolik ve skutečnosti váží motorové vozidlo s přípojným vozidlem, nýbrž pro rozsah řidičského oprávnění skupiny „B“ je rozhodná maximální přípustná hmotnost, nikoliv hmotnost okamžitá, což nicméně stěžovatel ani v žalobě nenamítal. Krajský soud podle žalovaného nevyslovil, že by stěžovatel vzhledem k jím ujeté vzdálenosti někoho ohrozil. Žalovaný uzavřel, že stěžovateli byly uloženy nejmírnější možné sankce, přičemž v žalobě nenavrhnul jejich snížení, či upuštění od nich. Proto navrhnul, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítnul.

Kasační stížnost je podle § 102 a násl. s. ř. s. přípustná a stěžovatel v ní uplatňuje námitky odpovídající důvodům podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Jejím rozsahem a důvody je Nejvyšší správní soud podle § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán. Nejvyšší správní soud přitom neshledal vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti.

Kasační stížnost není důvodná.

Stěžovatel v kasační stížnosti uplatnil námitky odpovídající důvodům podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Ve smyslu tohoto ustanovení lze podat kasační stížnost z důvodu nesprávného posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Nesprávné posouzení právní otázky spočívá v tom, že je na správně zjištěný skutkový stav aplikována nesprávná právní norma, popřípadě je aplikována správná právní norma, která je však nesprávně vyložena. Stěžovatel tuto skutečnost spatřuje převážně v okolnostech spáchání přestupku, kdy nezpůsobil žádnou dopravní nehodu, neřídil pod vlivem alkoholu a neohrozil nikoho z účastníků silničního provozu. Podle něj nepřekročil s připojeným přípojným vozidlem okamžitou hmotnost 3500 kg, přičemž disponuje řidičským oprávněním k motorovým vozidlům právě do 3500 kg a přestupku se tak nedopustil.

Nejvyšší správní soud se s těmito stížnostními námitkami neztotožňuje a neshledává je důvodnými. V řízení před správními orgány bylo postaveno na jisto a řádně zjištěno (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 5. 2006, č.j. 2 As 46/2005 - 55, dostupný na www.nssoud.cz), že stěžovatel se dne 12. 12. 2006 dopustil přestupku proti bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích podle § 22 odst. 1 písm. e) bodu 1. zákona o přestupcích, když řídil jízdní soupravu, jejíž součástí bylo motorové vozidlo s maximální přípustnou hmotností 1990 kg a přípojně vozidlo s maximální přípustnou hmotností 2000 kg, k jejímuž řízení neměl příslušné řidičské oprávnění. I přesto, že skutková podstata tohoto přestupku výslovně pojem „jízdní souprava“ neobsahuje a pojednává toliko o „řízení motorového vozidla“, jednání stěžovatele pod tuto skutkovou podstatu spadá, což naprosto správně a komplexně posoudily již správní orgány a krajský soud se s jejich právním posouzením ztotožnil. Ostatně se s ním ztotožňuje i Nejvyšší správní soud, podle kterého by v opačném případě rozlišování jednotlivých skupin a podskupin řidičského oprávnění, tak jak je provádí § 81 zákona o silničním provozu pozbylo na významu, když za motorové vozidlo s maximální přípustnou

hmotností do 3500 kg by bylo možné, dovedeno ad absurdum, připojit jakékoliv přípojně vozidlo, aniž by bylo třeba zvláštního řidičského oprávnění.

Skutková podstata uvedená v § 22 odst. 1 písm. e) bodu 1. zákona o přestupcích vychází z prvotní podmínky v podobě řízení motorového vozidla, ke které posléze přistupuje další znak skutkové podstaty, kterým v daném případě byla absence příslušného řidičského oprávnění, resp. jeho příslušné skupiny nebo podskupiny. Příslušná skupina nebo podskupina řidičského oprávnění se v případě řízení jízdní soupravy nevztahuje na její součásti jednotlivě, nýbrž komplexně a ve svém souhrnu. Tudíž není rozhodující, že stěžovatel disponoval řidičským oprávněním skupiny „B“, které se vztahuje výlučně k řízení motorového vozidla, které tvoří nezbytnou součást jízdní soupravy, což je patrné z dikce legislativní zkratky „jízdní souprava“ obsažené v § 2 písm. i) zákona o silničním provozu. Krajský soud, shodně jako žalovaný, zcela správně uvedl, že pokud řidič není držitelem zákonem stanovené skupiny nebo podskupiny řidičského oprávnění, která by ho opravňovala k řízení příslušné jízdní soupravy, není rovněž oprávněn řídit takové motorové vozidlo, které je součástí takové jízdní soupravy, neboli k jehož motorovému vozidlu je připojeno příslušné přípojně vozidlo. Dané členění není podle Nejvyššího správního soudu samoúčelné, nýbrž vychází ze skutečnosti, že motorové vozidlo nebo jízdní souprava má v provozu na pozemních komunikacích zcela jiné vlastnosti, pokud je rozdílná i jeho maximální přípustná hmotnost, a proto je třeba, s ohledem na bezpečnost provozu na pozemních komunikacích, pro jejich řízení získat příslušné řidičské oprávnění.

Argumentace stěžovatele okolnostmi, že nezpůsobil žádnou dopravní nehodu, neřídil pod vlivem alkoholu, neohrozil jiné účastníky provozu na dálnici, stejně jako srovnání výše pokuty a zákazu činnosti s jinými přestupky není na místě. V opačném případě by zřejmě pokuta a zákaz činnosti nebyly uloženy na samé dolní hranici zákonné sazby. Pokud má stěžovatel za to, že pokuta a zákaz činnosti mu byly uloženy ve zcela nepřiměřené a „likvidační“ výši, mohl v žalobě požádat o uplatnění tzv. moderačního práva soudu ve smyslu § 65 odst. 3 s. ř. s., což však stěžovatel, jak poukázal krajský soud, neučinil. Podle Nejvyššího správního soudu navíc stěžovatel v kasační stížnosti argumentuje tvrzením, které se nezakládá na pravdě, a to, že krajský soud konstatoval, že vzhledem k jím ujeté vzdálenosti neohrozil další účastníky silničního provozu. Tak tomu však nebylo a jedná se toliko o subjektivní přesvědčení stěžovatele. Navíc je otázkou jak by krajský soud k takovému závěru dospěl, když informace o skutečně ujeté vzdálenosti nejsou uvedeny ve spise a nebyly předmětem zjišťování.

Z odůvodnění správních orgánů a rovněž i z rozhodnutí krajského soudu je zřejmé, že sankce byly uloženy na dolní hranici zákonné sazby, přičemž bylo jednoznačně prokázáno, že stěžovatel se přestupku dopustil. Na tom nic nemůže zvrátit ani jeho argumentace okamžitou hmotností motorového a přípojně vozidla, které pro posouzení jeho odpovědnosti za přestupek podle § 22 odst. 1 písm. e) bodu 1. zákona o přestupcích bylo zcela nepřipadné. Navíc tuto námitku stěžovatel v žalobě ani neuplatnil. Přestupku se stěžovatel nedopustil proto, že by překročil maximální přípustnou hmotnost motorového nebo přípojně vozidla, nebo jich obou, čemuž by konečně ani neodpovídala právní kvalifikace, nýbrž v posuzovaném případě byl rozhodující součet maximální přípustné hmotnosti obou vozidel, které tvoří jízdní soupravu. V daném případě převyšoval hranici 3500 kg, když konkrétně dosáhl 3990 kg. Jak je uvedeno v § 81 odst. 10 zákona o silničním

provozu, jehož znalost je podle § 3 odst. 2 téhož zákona od řidičů vyžadována a je i předpokládána, řidičské oprávnění skupiny „B+E“ opravňuje k řízení jízdních souprav složených z motorového vozidla uvedeného v odstavci 4 téhož zákona a přípojného vozidla, pokud nejde o jízdní soupravu podle odstavce 4 písm. c) téhož zákona. To, že nejde o jízdní soupravu podle § 81 odst. 4 písm. c) zákona o silničním provozu, pro jejíž řízení by postačovalo řidičské oprávnění skupiny „B“, vyplývá ze součtu maximálních přípustných hmotností, která převyšovala 3500 kg. V dalším Nejvyšší správní soud dále odkazuje na shora uvedené.

Pokud stěžovatel bez bližší konkretizace tvrdí, že si vozík zapůjčil v půjčovně, kde ho nikdo neupozornil na maximální přípustnou hmotnost přípojného vozidla, pak Nejvyšší správní soud uvádí, že toto tvrzení je v příkrém rozporu s vyjádřením, které stěžovatel uvedl v rámci řízení o přestupku, podle kterého mu přípojně vozidlo opatřila třetí osoba – jeho známý. Na to již zcela správně reagoval i krajský soud. Navíc je třeba zmínit, což rovněž již učinil krajský soud, že stěžovatel měl doklady jak od motorového vozidla, tak i přípojného vozidla u sebe, přičemž mu nic nebránilo zjistit údaje o maximální přípustné hmotnosti obou vozidel, přičemž tomu tak jako řidič učinit měl, pročez naplnil subjektivní stránku přestupku jako zaviněné jednání ve formě nevědomé nedbalosti. Jako řidič si totiž měl údaje o maximální přípustné hmotnosti zjistit a před jízdou ověřit, zda disponuje příslušným řidičským oprávněním.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 12. 2003, č.j. 5 A 139/2002 - 46, publikovaného pod č. 416/2004 Sb. NSS, *úkolom soudu není nahradit správní orgán v jeho odborné dozorové kompetenci ani nahradit správní uvážení uvážením soudním, ale naopak posoudit, zda se správní orgán v napadeném rozhodnutí dostatečně vypořádal se zjištěným skutkovým stavem, resp. zda řádně a úplně zjistil skutkový stav, a zda tam, kde se jeho rozhodnutí opíralo o správní uvážení, nedošlo k vybočení z mezí a hledisek stanovených zákonem*. Nejvyšší správní soud v posuzovaném případě konstatuje, že krajský soud těmito požadavkům plně dostál, přičemž pochybení správních orgánů neshledal a neshledává jej ani Nejvyšší správní soud.

Nejvyšší správní soud celkově uzavírá, že jednání stěžovatele zcela prokazatelně naplnilo znaky přestupku podle § 22 odst. 1 písm. e) bodu 1. zákona o přestupcích jak po stránce materiální (společenská nebezpečnost), tak po stránce formální (naplnění znaků skutkové podstaty přestupku stanovených zákonem o přestupcích, včetně potřebné míry zavinění), přičemž se zcela ztotožňuje se závěry učiněnými krajským soudem a správními orgány, zejména žalovaným. Pokud řidič není držitelem zákonem stanovené skupiny nebo podskupiny řidičského oprávnění, která by ho opravňovala k řízení příslušné jízdní soupravy, není rovněž oprávněn řídit takové motorové vozidlo, které je součástí takové jízdní soupravy. Krajský soud proto zamítnutím žaloby nijak nepochybil.

Stěžovatel dále v kasační stížnosti požádal o vydání „předběžného opatření“, přičemž zřejmě usiloval o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti ve smyslu § 107 s. ř. s. Nicméně vzhledem k tomu, že Nejvyšší správní soud rozhodl ve věci samé bez zbytečného odkladu poté, co mu byla věc předložena, nezabýval se již možným přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti. V posuzovaném případě navíc, pokud by Nejvyšší správní soud chtěl nejprve rozhodnout o přiznání či nepřiznání odkladného účinku kasační

stížnosti, musel by stěžovatele vyzvat k jejímu řádnému doplnění a konkretizaci, neboť kasační stížnost, tak jak byla sepsána bránila přímému rozhodnutí o odkladném účinku bez nutnosti jejího doplnění a uvedení rozhodných důvodů a skutečností. Proto postup cestou rozhodnutí ve věci samé nijak nezasáhl stěžovatele v jeho právech.

Nejvyšší správní soud dospěl ze všech shora uvedených důvodů k závěru, že důvod kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. není dán, a proto kasační stížnost jako nedůvodnou podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. zamítl.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 a 7 s. ř. s., neboť neúspěšnému žalobci náhrada nákladů řízení nepřísluší a žalovanému v souvislosti se řízením o kasační stížnosti žalobce žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 12. června 2008

JUDr. Marie Součková
předsedkyně senátu